

คู่มือสำหรับประชาชน

การควบคุมกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพ พ.ศ. 2565

หน่วยงานรับผิดชอบ

นางสาวอังคณา พิมพา
นักวิชาการสาธารณสุข

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงชุม

อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

คู่มือประชาชน

การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

เรียน พ่อแม่พี่น้องและผู้ประกอบการในเขต อบต.เชิงชุม ทุกท่าน

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนและผู้ดำเนินกิจการได้เข้าใจถึงหลักเกณฑ์ เชื้อโรค และขั้นตอนในการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม พ.ศ. 2565 เพื่อร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสุขอนามัยที่ปลอดภัย และลดความขัดแย้งหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญในชุมชนของเรา

1. กิจการที่ต้องควบคุมคืออะไรบ้าง?

ตามข้อบัญญัตินี้ กิจการในลักษณะที่เป็นการค้าจำนวน 13 หมวดใหญ่ ถือเป็นกิจการที่ต้องได้รับการควบคุมและต้องขออนุญาตก่อนเริ่มดำเนินการ ได้แก่:

หมวด 1: กิจการเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง

การเพาะพันธุ์ เลี้ยง และอนุบาลสัตว์ทุกชนิด, การจัดธุรกิจเลี้ยงหรือรวบรวมสัตว์ให้ประชาชนเข้าชม

หมวด 2: กิจการเกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์

การฆ่า/ชำแหละสัตว์, การหมัก ฟอก ตาก หรือสะสมหนังสัตว์ขนสัตว์, การเคี้ยวหนัง เอ็น ไขสัตว์, การผลิตอาหารสัตว์

หมวด 3: กิจการเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม

การผลิต สสะสม หรือแบ่งบรรจุ น้ำพริกแกง, อาหารหมักดอง (ปลาร้า, กะปิ, แหนม), ลูกชิ้น, เส้นก๋วยเตี๋ยว, ขนมหึง, ไอศกรีม, โรงงานน้ำแข็ง, โรงเย็บแช่แข็งอาหาร (ยกเว้นการผลิตบริโภคในครัวเรือน หรือในร้านอาหารทั่วไป)

หมวด 4: ยา เวชภัณฑ์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด

การผลิต ไม่ บด ผสมยา, การผลิตเครื่องสำอาง แชมพู สบู่, ฝ้ายอนามัย, พงชกฟอก น้ำยาทำความสะอาดต่าง ๆ

หมวด 5: กิจการเกี่ยวกับการเกษตร

การผลิตน้ำมันจากพืช, ล้างอบรมยางดิบ, การสีข้าวหรือนวดข้าวด้วยเครื่องจักร, ผลิตปุ๋ย, ตากหรือสะสมมันสำปะหลัง ข้าวเปลือก อ้อย ข้าวโพด

หมวด 6: กิจการเกี่ยวกับโลหะหรือแร่

การผลิตภาชนะเครื่องประดับด้วยโลหะ, หลอมหล่อโลหะ, กสิ่ง เาะ เชื่อม ตี ตัดโลหะด้วยเครื่องจักร ชุบหรือขัดโลหะ, ทำเหมืองแร่

หมวด 7: กิจกรรมเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกล

การเคาะ ปะผุ ฟันสี ยานยนต์, ตู้ซ่อมรถ ซ่อมเครื่องยนต์, ร้านล้างอัดฉีดรถ, ร้านจำหน่าย/ซ่อม/ปะยาง/ตั้งศูนย์ถ่วงล้อ, สะสมซ่อมเครื่องกลเก่า

หมวด 8: กิจกรรมเกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ

การเลื่อย ซอย ชัด ไล่ไม้ด้วยเครื่องจักร, โรงอบไม้, เภาพ่าหรือสะสมเก่า, ผลิตสิ่งของด้วยกระดาษหรือผลิตกระดาษ

หมวด 9: กิจกรรมเกี่ยวกับการบริการ

ร้านนวดเพื่อสุขภาพ, ร้านอาบอบนวด/อบไอน้ำ/อบสมุนไพร, โรงแรม/หอพัก/ห้องเช่า, คาราโอเกะ/ตู้เพลง/การแสดงดนตรี, สระว่ายน้ำ, ร้านเสริมสวย/แต่งผม, ฟิตเนส, ร้านเกม/คอมพิวเตอร์, ร้านสักผิวหนัง/เจาะร่างกาย, ร้านสปาสัตวเลี้ยง/รับฝากสัตว์

หมวด 10: กิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งทอ

การปั่นด้าย ทอผ้าด้วยเครื่องจักร, เย็บ ปัก พิมพ์ผ้าด้วยเครื่องจักร, ร้านชกอบรีดด้วยเครื่องจักร, การย้อมฟอกกัดสีผ้า

หมวด 11: กิจกรรมเกี่ยวกับหิน ดิน ทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุคล้ายคลึง

โรงงานทำอิฐ/ภาชนะดินเผา, ระเบิดไม่บดย่อยหิน, ผสมซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์คอนกรีต, ร้านขายวัสดุก่อสร้าง (หิน ดิน ทราย), เจียรโบนเพชรพลอยหรือกระจก

หมวด 12: ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน และสารเคมี

การผลิต สะสม บรรจุ ขนส่งกรด ต่าง สารเคมี ก๊าซ ปิโตรเลียม ถ่านหิน, โรงฟั่นสี, ผลิตสิ่งของด้วยพลาสติกหรือยางเทียม, ผลิตดอกไม้เพลิง, ผลิตสารกำจัดศัตรูพืช

หมวด 13: กิจกรรมอื่น ๆ

โรงพิมพ์หนังสือ, ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์, ร้านถ่ายเอกสาร, ร้านรับซื้อของเก่า/สะสมวัตถุชำรุดใช้แล้ว, โกดังสินค้า, บรรจุหีบห่อด้วยเครื่องจักร, กิจกรรมกำจัดแมลง/พาหะโรค

2. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ดำเนินกิจการ

ผู้ประกอบการทุกท่านจะต้องร่วมมือกันรักษามาตรฐานและสุขลักษณะของสถานประกอบการ เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษทางเสียง มลพิษความสั่นสะเทือน มลพิษทางอากาศ หรือมลพิษทางน้ำ โดยมีข้อปฏิบัติดังนี้:

- **สถานที่ตั้ง:** ต้องตั้งห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา และโรงพยาบาล ตามระยะที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ
- **ลักษณะอาคาร:** ต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีระบบแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีบันไดหนีไฟหรือทางออกฉุกเฉินที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีไฟสำรองฉุกเฉิน และมีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะทุกวัน

- **ความปลอดภัยและสารเคมี:** กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อสารเคมีหรือวัตถุอันตราย จะต้องจัดให้มีที่อาบน้ำฉุกเฉินและที่ล้างตาฉุกเฉินให้พร้อมใช้งาน
- **การจัดการขยะและของเสีย:** จัดเตรียมถังขยะที่มีดัดและเพียงพอ มีการแยกขยะอันตรายหรือปนเปื้อนสารพิษไปกำจัดตามกฎหมายเฉพาะ และหมั่นทำความสะอาดพื้นที่เสมอ
- **ระบบป้องกันอัคคีภัย:** ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และถังดับเพลิง โดยต้องตรวจบำรุงรักษาถังดับเพลิงอย่างน้อยทุก ๆ 6 เดือน และอบรมคนงานให้ดับเพลิงเบื้องต้นเป็นอย่างน้อย 40% ของจำนวนคนงานทั้งหมด
- **การควบคุมพาหะนำโรค:** ต้องมีมาตรการป้องกันและกำจัดแมลงหรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคติดต่อตามหลักสุขาภิบาล

3. ขั้นตอนและระยะเวลาการขอใบอนุญาต

สำหรับผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการข้างต้นในลักษณะการค้า จะต้องมาดำเนินการตามขั้นตอนที่ อบต.เชิงชุม กำหนด ดังนี้:

ขั้นตอนที่ 1

ยื่นคำขอและเอกสารหลักฐาน

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ณ สำนักงาน อบต.เชิงชุม พร้อมหลักฐาน: สำเนาบัตรประชาชน, สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ขั้นตอนที่ 2

การตรวจเอกสารและพื้นที่

เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทันที หากไม่ครบถ้วนจะทำบันทึกแจ้งให้แก้ไข หากถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานจะนัดหมายลงพื้นที่ตรวจสอบสุลักษณะของสถานประกอบการ

ขั้นตอนที่ 3

การพิจารณาออกใบอนุญาต

เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะพิจารณาออกใบอนุญาต หรือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมเหตุผล **ภายใน 30 วัน** นับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วน (กรณีจำเป็น ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 15 วัน)

ขั้นตอนที่ 4

การรับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียม

ผู้ประกอบการต้องมารับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมประจำปี **ภายใน 15 วัน** นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

💡 **ข้อควรจำสำหรับผู้ประกอบการ**

- **ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี** นับแต่วันที่ออก และใช้ได้เฉพาะในเขต อบต.เชิงชุม เท่านั้น
- ต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต **ก่อนที่ใบอนุญาตเดิมจะหมดอายุ**
- ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลา
- หากใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุด ต้องยื่นขอใบแทนภายใน 15 วัน (กรณีสูญหายต้องใช้ใบแจ้งความประกอบ)

4. อัตราค่าธรรมเนียมเบื้องต้น (ตัวอย่างบางส่วน)

อัตราค่าธรรมเนียมจะเรียกเก็บเป็นรายปีตามประเภทและขนาดของกิจการ เพื่อนำไปใช้ในการดูแลและพัฒนาท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น:

ประเภทกิจการ / ขนาดการเลี้ยงสัตว์	ค่าธรรมเนียมต่อปี
การเลี้ยงสุนัข ม้า โค กระบือ แพะ แกะ • ตั้งแต่ 10 ตัว ถึง 20 ตัว	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]
• ตั้งแต่ 21 ตัว ถึง 50 ตัว	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]
• ตั้งแต่ 51 ตัว ถึง 100 ตัว	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]
• ตั้งแต่ 101 ตัวขึ้นไป	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]
การเลี้ยงสุกร (หมู) • ตั้งแต่ 10 ตัว ถึง 20 ตัวขึ้นไป	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]
การเลี้ยงไก่ เป็ด ห่าน หรือสัตว์ปีก • ตั้งแต่ 50 ตัว ถึง 100 ตัวขึ้นไป	[ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติ]

5. บทกำหนดโทษและการปฏิบัติตามกฎหมาย

หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติหรือเงื่อนไขในใบอนุญาต อาจได้รับบทลงโทษและมาตรการทางกฎหมายดังนี้:

1. **การค้างชำระค่าธรรมเนียม:** หากไม่เสียค่าธรรมเนียมในเวลาที่กำหนด จะต้องเสียค่าปรับเพิ่มขึ้นอีก **ร้อยละ 20** ของจำนวนที่ค้างชำระ และหากค้างติดต่อกันเกินกว่า 2 ครั้ง เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้หยุดดำเนินกิจการชั่วคราว
2. **การสั่งพักใช้ใบอนุญาต:** หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์สุขลักษณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน **15 วัน**
3. **การเพิกถอนใบอนุญาต:** หากถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป หรือการฝ่าฝืนนั้นก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานจะทำการเพิกถอนใบอนุญาต และจะไม่สามารถขอใบอนุญาตใหม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนด 1 ปี
4. **โทษทางอาญา:** ผู้ใดฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยไม่มีใบอนุญาต หรือฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีโทษระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

คำขอรับใบอนุญาต
ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เขียนที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/นิติบุคคล).....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ

( ) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภท.....

มีคนงาน.....คน ใช้เครื่องจักรกล.....แรงม้า ต่อ .....

พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานเอกสารมาด้วย ดังนี้

- ๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ๒) สำเนาทะเบียนบ้าน
- ๓) สำเนาใบทะเบียนนิติบุคคล (ถ้ามี)
- ๔) บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการ
- ๕) หลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๑. ....

๕.๒. ....

๖) อื่น ๆ

๖.๑. ....

๖.๒. ....

แผนผังแสดงที่ตั้งสถานประกอบกิจการโดยสังเขป

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความในแบบคำขอรับใบอนุญาตนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับใบอนุญาต

(.....)

ความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

จากการตรวจสอบสถานประกอบการ

( ) เห็นสมควรอนุญาต และควรกำหนดเงื่อนไข ดังนี้ .....

.....

( ) เห็นควรไม่อนุญาต.....

.....

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงานสาธารณสุข

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

คำสั่งเจ้าพนักงาน

( ) อนุญาตให้ประกอบกิจการได้

( ) ไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงานสาธารณสุข

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

ใบอนุญาต

ประกอบกิจการ.....

เล่มที่.....เลขที่...../.....

อนุญาตให้.....สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้อ ๑ ประกอบกิจการ.....ประเภท.....
โดยใช้ชื่อสถานที่ประกอบกิจการว่า.....ถนน.....
ตั้งอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....มีพื้นที่ประกอบกิจการ.....ตารางเมตร

ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังขนาด.....แรงม้า จำนวนคนงาน.....คน
ทั้งนี้ได้เสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต.....บาท (.....)
ใบเสร็จรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อ ๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม เรื่อง การควบคุม
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะ ดังต่อไปนี้

- ๑).....
- ๒).....
- ๓).....

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ใช้ได้ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
ออกให้ณวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....
(.....)

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำขอต้ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เขียนที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ขอยื่นคำขอต้ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ ประเภท.....ตามใบอนุญาต เล่มที่.....
เลขที่...../..... ออกให้เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ต่อ (เจ้าพนักงานท้องถิ่น) นายองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม

พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานและเอกสารมาด้วย ดังนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
๒. สำเนาทะเบียนบ้าน
๓. หลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ .....

๓.๒ .....

๔. เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุมประกาศกำหนด

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความในแบบคำขอต้ออายุใบอนุญาตนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอต้ออายุใบอนุญาต
(.....)

ความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข จากการตรวจสอบสถานประกอบการ ( ) เห็นสมควรต่ออายุใบอนุญาต ( ) เห็นสมควรไม่ต่ออายุใบอนุญาต เพราะ..... ..... ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข (.....) วันที่...../...../.....

ความเห็นของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ( ) เห็นสมควรต่ออายุใบอนุญาต ( ) เห็นสมควรไม่ต่ออายุใบอนุญาต ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานท้องถิ่น (.....) วันที่...../...../.....

**คำขอรับแทนใบอนุญาต
ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ**

เขียนที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปีสัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ขอยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการ ประเภท.....
ต่อ (เจ้าพนักงาน).....

เนื่องจาก ( ) สูญหาย ( ) ถูกทำลาย ( ) ขำรุด ( ) อื่น ๆ

พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานและเอกสารมาด้วย ดังนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน

๓. หลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ .....

๓.๒ .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความในแบบคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาต
(.....)

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

( ) อนุญาตให้ประกอบกิจการได้

( ) ไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....